

## ธัมมัตถวรรค

### ๕. สมุพหุลภิกขุวตฺถุ. (มยา วุจฺเจเต) (๑๙๗)

"น วาฏกรณมตฺเตนาติ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตฺถา เชตฺวเน วิหรนฺโต สม  
พหุเล ภิกฺขุ อารพฺภ กเถสิ.

เอกสฺมี หิ สมเย ททเร จ สามเณเร จ อตฺตโน ธมฺมา-  
จริยานํเยว จีวรฺรชนาทีนึ เวยฺยาวจฺจานิ กโรนฺเต ทิสฺวา เอกจ  
เจ เถรา จินฺตยีสฺสุ "มยฺปิ พุยฺยชนสมเย กุสลา (อมฺห), อมฺหาก  
เมว กิณฺจิ (ผลํ) นตฺถิ; ยนฺนุน มยฺ สตฺถารํ อุปสงฺกมิตฺวา เอวํเทย  
ยาม ํภนฺเต มยฺ พุยฺยชนสมเย กุสลา (อมฺห), ํ(ตฺมฺเห) อณฺเณสํ  
(ภิกฺขุณฺ) สนฺติเก ธมฺมํ อุกฺคณฺหิตฺวาปิ (ธมฺมํ) อิมํ (ภิกฺขุณฺ) สนฺติ  
เก อโสเชตฺวา มา สขฺฌายิตฺถาติ (ตฺมฺเห) ททสามเณเร อาณาเปถา  
ติ, เอวํ หิ อมฺหากํ ลากสฺสกาโร วฑฺฒิสฺสตีติ.

เต (เถรา) สตฺถารํ อุปสงฺกมิตฺวา ตถา วทีสุ.

สตฺถา เตสํ (เถรานํ) วจฺนํ สุตฺวา "(โกจิ) อิมสฺมี สาส  
เน ปเวณฺวิเสเนว เอวํ วตฺตํ ลกฺขิ, อิม (ภิกฺขุ) ปน ลากสฺสการนิส  
สิตา โหนฺตีติ ติวฺวา "อหํ ตฺมฺเห วาฏกรณมตฺเตน (การณฺเน) "สาธฺรู  
ปาติ น วทามิ, ยสฺส (ปฺกฺคฺลสฺส) ปเนเต อิสฺสาทโย ธมฺมา อรหตฺ  
ตมคฺเคน สมฺมุจฺจินฺนา, เอโสเอว (ปฺกฺคฺโล) สาธฺรูโป โหตีติ วตฺวา อี  
มา คาถา อภาสิ

"น วาฏกรณมตฺเตน      วณฺณโปกฺขรตฺยา วา  
สาธฺรูโป นโร โหติ      อิสฺสูกิ มจฺจรี สจฺจ,  
ยสฺส เจตํ สมฺมุจฺจินฺนํ      มุลมฺมุจฺจํ สมฺมุหตํ,  
ส วนฺตโทโส เมธาวิ      สาธฺรูโปติ วุจฺจตีติ.

ตตถ (ปเทศ) "น วากรรมมตเตนาติ: (คาถาปาทสฺส) วจิ  
กรรมมตเตน ลกขณสมฺปนฺนวจนมตเตน การณนาติ (อตฺถ). วณฺณ  
โปกฺขรตาย วาติ: (คาถาปาทสฺส) สรีรวณฺณสมฺปนฺนมนาปภาเวนาติ  
(อตฺถ).

นโรติ (ปทสฺส) เอตตเกเนว การณน ปรลาภาทีสุ (วตฺถุสฺส) อีส  
สามนโก ปญฺจวิธเณ มจฺเจเรน สมฺนฺนาคโต เกราฎิกปฺกฺขภชเนน สโร  
นโร สารุรูป นาม น โหตีติ (อตฺถ).

ยสฺส เจตนฺติ: (ปททวยสฺส) ยสฺส จ ปุคฺคสฺส เอตํ อีสฺสาทิโทส  
ชาตํ อรหตฺตมคฺค-ฉาณน สมฺมจฺฉินฺนํ มุลฆาตํ กตฺวา สมฺหตํ,  
โส (ปุคฺคโล) วนฺต-โทโส ธมฺโมชปญฺญาย สมฺนฺนาคโต (ภควตา) `  
สารุรูปติ วุจฺจตีติ อตฺถ.

เทสนาวसानะ พหุ (ชนา) โสตาปตฺติผลาทีนิ (อริยผลานิ) ปาปฺณีสฺสูติ.

สมพหุลภิกฺขวตฺถุ นิฏฺฐิตํ.